

Annex

Pla de mesures antifrau de la Universitat de les Illes Balears

1. Introducció

El Parlament Europeu i el Consell de la Unió Europea varen adoptar el Reglament (UE) 2021/241, de 12 de febrer, pel qual s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència.

L'objectiu específic del Mecanisme és proporcionar als Estats membres ajuts financers perquè assoleixin les fites i objectius de les reformes i inversions establertes en els seus respectius plans de recuperació i resiliència.

L'article 22 del Reglament (UE) 2021/241 regula la protecció dels interessos financers de la Unió i obliga els Estats membres, en la seva condició de beneficiaris o de prestataris d'aquests fons, a adoptar totes les mesures adequades per protegir els interessos financers de la Unió Europea i vetllar perquè la utilització d'aquests fons s'ajusti al Dret de la Unió Europea i nacional, especialment en tot allò que afecta la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos.

Amb l'objectiu de complir el mandat de l'esmentat article 22 del Reglament (UE) 2021/241, el Ministeri d'Hisenda i Funció Pública va adoptar l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de recuperació, transformació i resiliència.

L'article 6.1 d'aquesta ordre ministerial estableix que, per donar compliment a l'article 22 del Reglament (UE) 2021/241, tota entitat que participa en l'execució de mesures del Pla de recuperació, transformació i resiliència ha de disposar d'un Pla de mesures antifrau que li permeti garantir i declarar que, en el seu respectiu àmbit d'actuació, ha utilitzat els fons corresponents de conformitat amb la normativa aplicable, i en particular en allò que es refereix a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos.

La Universitat de les Illes Balears (UIB) és una institució de dret públic al servei de la societat, amb personalitat jurídica i patrimoni propis, que desenvolupa les competències que expressament li atribueix la legislació vigent. Exerceix els drets reconeguts per l'ordenament jurídic per realitzar el servei públic de l'educació superior mitjançant la investigació, la docència i l'estudi, i desenvolupa les funcions que li atribueix l'article 1 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats.

L'objectiu d'aquest pla antifrau és establir una estratègia que es concreti en una sèrie de mesures proporcionades relatives a les quatre fases que configuren l'anomenat cicle antifrau (prevenció, detecció, correcció i persecució), per tal de garantir la màxima transparència i bona gestió i neutralitzar el risc de pràctiques de corrupció o conflictes d'interessos.

I així, avui, el Consell de Govern ha aprovat el Pla de mesures antifrau de la Universitat de les Illes Balears en l'àmbit d'execució dels fons provinents del Pla de recuperació, transformació i resiliència (PRTR), amb el qual Espanya accedeix al Mecanisme de Recuperació i Resiliència (MRR), part de l'instrument Next Generation de la Unió Europea.

Amb l'aprovació d'aquest pla de mesures antifrau, la Universitat de les Illes Balears compleix els requeriments de la normativa europea i estatal en l'àmbit de l'execució dels fons de l'MRR (Reglament UE 2021/241 i Ordre HFP 1030/2021), ja que obliguen la Universitat de les Illes Balears com a entitat vinculada al Govern de les Illes Balears i receptora i executora de fons provinents del Pla de recuperació, transformació i resiliència.

Així doncs, la UIB assimila i incorpora al seu marc normatiu el Pla de mesures antifrau en l'àmbit d'execució dels fons del Mecanisme de Recuperació i Resiliència (Next Generation EU) en el marc del Pla de recuperació, transformació i resiliència aprovat pel Govern de les Illes Balears i hi afegeix les particularitats que li són pròpies i en supprimeix el que li és aliè.

2. Objecte i àmbit d'aplicació

2.1. Objecte

El Pla de mesures antifrau s'elabora en compliment del que disposen l'article 22 del Reglament (UE) 2021/241 i l'article 6 de l'Ordre HFP 1030/2021 esmentats i el seu objecte és l'establiment d'una estratègia que concreti una sèrie de mesures proporcionades en relació amb la prevenció, la detecció, la correcció i la persecució del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos per assegurar el compliment de tots els requeriments de la normativa europea en l'àmbit de l'execució dels fons de l'MRR per part de la Universitat de les Illes Balears, tot això sense perjudici de les actuacions de control que sobre aquests aspectes duguin a terme els òrgans competents per al control intern i extern de la gestió economicofinancera o les auditories privades que cada any es fan a la Universitat de les Illes Balears.

D'acord amb l'Ordre HFP 1030/2021 esmentada, la Universitat de les Illes Balears és entitat executora i, en l'àmbit de les seves competències i sota els criteris i

directrius d'una entitat decisora, li correspon l'execució de subprojectes de les corresponents inversions del Pla de recuperació, transformació i resiliència.

Per tant, aquest pla afecta la Universitat de les Illes Balears i els mitjans propis que participin en l'execució de fons de l'MRR, els seus alts càrrecs i el personal al seu servei.

El Pla de mesures antifrau és un document viu que podrà ser actualitzat i completat en funció dels resultats de la seva aplicació i d'acord amb les novetats que puguin sorgir en la normativa, instruccions, recomanacions o models provinents de la Comissió Europea o de l'Administració general de l'Estat sobre aquesta matèria, especialment en el marc de la gestió i l'execució dels fons Next Generation EU.

En cas que es transfereixin recursos econòmics a la Universitat de les Illes Balears perquè, en l'àmbit de les seves competències, executi actuacions del Pla de recuperació, transformació i resiliència, amb el corresponent compromís de compliment de fites i objectius, aquesta adquireix la condició d'entitat executora, per la qual cosa, de conformitat amb el que estableix l'article 6 de l'Ordre HFP/1030/2021, haurà de disposar d'un Pla de mesures antifrau propi.

Els instruments jurídics en virtut dels quals es transfereixin a la Universitat de les Illes Balears recursos econòmics amb el compromís de compliment de fites i objectius vinculats a actuacions del Pla de recuperació, transformació i resiliència han d'incloure expressament entre les condicions el compliment del que es disposa en el paràgraf anterior.

2.2. Definicions

A l'efecte d'aquest pla de mesures antifrau, hom s'atindrà a les definicions contingudes en l'annex I de l'Ordre HFP/1030/2021 i, en concret, als conceptes següents:

– **Entitat decisora:** entitat amb dotació pressupostària en el Pla de recuperació, transformació i resiliència a la qual correspon la responsabilitat de la planificació i seguiment de les reformes i inversions, així com del compliment de les fites i objectius d'aquestes. Les entitats decisores són els departaments ministerials, responsables de components. Per a un mateix component, s'estableixen tantes entitats decisores com departaments ministerials responsables hi hagi.

– **Entitat executora:** entitat a la qual correspon, en l'àmbit de les seves competències, l'execució dels projectes o subprojectes de les corresponents reformes i inversions, sota els criteris i directrius de l'entitat decisora. Les entitats executores de projectes són els departaments ministerials i entitats de l'Administració general de l'Estat (AGE) i en el cas de subprojectes són

departaments ministerials, entitats de l'AGE, de les administracions autonòmica i local i altres participants del sector públic.

– **Òrgan gestor:** òrgan que, en l'àmbit de l'entitat executora, és responsable de l'elaboració, la signatura i la tramitació de l'informe de gestió del projecte o subprojecte. L'òrgan gestor signarà també els informes de previsions i els certificats de compliment de les fites i objectius crítics i no crítics del projecte o subprojecte. En els casos en els quals hi hagi un cost associat, en l'àmbit dels departaments ministerials i entitats de l'AGE, l'òrgan gestor serà la unitat que té el pressupost; en l'àmbit de la Universitat de les Illes Balears, l'òrgan que exercirà funcions anàlogues s'entén que serà el Rector, d'acord amb l'article 38 dels Estatuts –Resolució del Rectorat 9439/2010, del 24 de maig, per la qual es fan publicar els Estatuts de la Universitat de les Illes Balears (FOU extraordinari núm. 331, de 24 de maig de 2010), <<https://seu.uib.cat/fou/acord/9439/>>.

– **Projecte:** conjunt d'accions, recursos i mitjans sota la direcció d'un únic responsable (entitat executora) que es crea per aconseguir, en un termini determinat de temps, la finalitat o resultats pels quals s'han definit les mesures del Pla de recuperació, transformació i resiliència.

– **Subprojecte:** descomposició de part d'un projecte o d'un altre subprojecte quan per a la seva execució intervé més d'una entitat executora. La descomposició en subprojectes duu associada la transferència de recursos econòmics i el compromís de compliment de fites i objectius a l'entitat executora responsable del subprojecte.

Així mateix, l'article 6 de l'Ordre HFP 1030/2021 esmentada estableix que són aplicables les definicions de frau, corrupció i conflicte d'interessos contingudes en la Directiva (UE) 2017/1371 del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de juliol, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió a través del Dret penal (Directiva PIF), i en el Reglament (UE, EURATOM) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament financer de la UE).

– **Conflicte d'interessos**

L'article 61 del Reglament financer de la Unió Europea estableix que existeix conflicte d'interessos quan els agents financers i altres persones —incloses les autoritats nacionals de qualsevol rang— que participen en l'execució del pressupost de forma directa, indirecta i compartida, així com en la gestió, inclosos els actes preparatoris, l'auditoria o el control, veuen compromès l'exercici imparcial i objectiu de les seves funcions per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interès personal.

D'aquesta definició es destaca el següent:

a) Concepte:

- i. És aplicable a totes les partides administratives i operatives en totes les institucions de la Unió Europea i tots els mètodes de gestió.
- ii. Cobreix qualsevol tipus d'interès personal, directe o indirecte.
- iii. Davant qualsevol situació que es pugui percebre com un potencial conflicte d'interessos, s'ha d'actuar.
- iv. Les autoritats nacionals, de qualsevol nivell, han d'evitar i/o gestionar els potencials conflictes d'interessos.

b) Possibles actors implicats en el conflicte d'interessos:

- i. Els empleats públics que realitzen tasques de gestió, control i pagament i altres agents en els quals s'ha delegat alguna d'aquestes funcions.
- ii. Els beneficiaris privats, socis, contractistes i subcontractistes les actuacions dels quals siguin finançades amb fons que puguin actuar en favor dels seus propis interessos, però en contra dels interessos financers de la Unió Europea, en el marc d'un conflicte d'interessos.

c) Atenint-se a la situació que motivaria el conflicte d'interessos, pot distingir-se entre:

- i. *Conflicte d'interessos aparent:* es produeix quan els interessos privats d'un empleat públic o beneficiari són susceptibles de comprometre l'exercici objectiu de les seves funcions o obligacions, però finalment no es troba un vincle identificable i individual amb aspectes concrets de la conducta, el comportament o les relacions de la persona (o una repercussió en aquests aspectes).
- ii. *Conflicte d'interessos potencial:* sorgeix quan un empleat públic o beneficiari té interessos privats de tal naturalesa que podrien ser susceptibles d'ocasionar un conflicte d'interessos en cas que hagués d'assumir en un futur determinades responsabilitats oficials.
- iii. *Conflicte d'interessos real:* implica un conflicte entre el deure públic i els interessos privats d'un empleat públic o en el qual l'empleat públic té interessos personals que poden influir de manera indeguda en l'acompliment dels seus deures i responsabilitats oficials. En el cas d'un beneficiari, implicaria un conflicte entre les obligacions contraetes en sol·licitar l'ajuda dels fons i els seus

interessos privats, que poden influir de manera indeguda en l'acompliment de les obligacions esmentades.

La normativa estatal i autonòmica també regula el conflicte d'interessos.

Així, els apartats 5 i 6 de l'article 53 (Principis ètics) del text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, estableixen, respectivament, que els empleats públics «s'han d'abstenir en aquells assumptes en què tinguin un interès personal, així com de tota activitat privada o interès que pugui suposar un risc de plantejar conflictes d'interessos amb el seu lloc públic» i «No han de contreure obligacions econòmiques ni intervenir en operacions financeres, obligacions patrimonials o negocis jurídics amb persones o entitats quan puguin representar un risc de plantejar un conflicte d'interessos amb les obligacions del seu lloc públic».

En l'àmbit de la contractació, l'article 64.2 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, estableix que el concepte de conflicte d'interessos abraça, almenys, qualsevol situació en què el personal al servei de l'òrgan de contractació que, a més, participi en el desenvolupament del procediment de licitació o pugui influir en el seu resultat tingui, directament o indirectament, un interès financer, econòmic o personal que pugui semblar que compromet la seva imparcialitat i independència en el context del procediment de licitació.

Per la seva banda, el títol II de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, estableix els principis que regeixen el bon govern, així com les infraccions i sancions que corresponen a les conductes que es consideren reprovables en aquesta matèria, entre les quals es troben les que contravinguin les normes sobre conflicte d'interessos. A més, resulta d'aplicació el capítol VI (Bon govern) de l'Acord normatiu 13256/2019, de 8 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament de transparència de la Universitat de les Illes Balears.

Igualment, s'ha de tenir present la referida normativa autonòmica sobre incompatibilitats, constituïda per la Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, que especifica, en els apartats 3 i 4 de l'article 4, situacions que poden generar un conflicte d'interessos i imposa les corresponents obligacions per a la seva prevenció i/o correcció. Als efectes d'aquesta llei, els alts càrrecs de la Universitat de les Illes Balears són el Rector, els vicerectors, la Secretària General i la Gerenta.

Així mateix, l'article 23 «Abstenció» de la Llei 40/2015, d'1 octubre, de règim jurídic del sector públic, estableix que s'han d'abstenir d'intervenir en el

procediment «les autoritats i el personal al servei de les administracions en els qui es donin algunes de les circumstàncies assenyalades a l'apartat següent». Aquestes circumstàncies són:

«a) Tenir interès personal en l'afer de què es tracti o en un altre la resolució del qual pugui influir la d'aquell; ser administrador de societat o entitat interessada, o tenir qüestió litigiosa pendent amb algun interessat.

»b) Tenir un vincle matrimonial o situació de fet assimilable i el parentesc de consanguinitat dins del quart grau o d'afinitat dins del segon amb qualsevol dels interessats, amb els administradors d'entitats o les societats interessades i també amb els assessors, representants legals o mandatari que intervinguin en el procediment, així com compartir despatx professional o estar associat amb aquests per a l'assessorament, la representació o el mandat.

»c) Tenir amistat íntima o enemistat manifesta amb alguna de les persones esmentades a l'apartat anterior.

»d) Haver intervingut com a pèrit o com a testimoni en el procediment de què es tracti.

»e) Tenir relació de servei amb una persona natural o jurídica interessada directament en l'afer o haver-li prestat en els dos últims anys serveis professionals de qualsevol tipus i en qualsevol circumstància o lloc.»

Aquestes causes d'abstenció constitueixen supòsits de conflicte real.

– *Frau*

L'article 3 de la Directiva (UE) 2017/1371 del Parlament Europeu i del Consell recull la definició de frau. La lletra a) de l'apartat segon defineix el frau en matèria de despeses com qualsevol acció o omissió relativa a:

i. L'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets que tinguin per efecte la malversació o la retenció infundada de fons o actius del pressupost de la Unió o de pressuposts administrats per la Unió o en el seu nom.

ii. L'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tinguin el mateix efecte.

iii. L'ús indegut d'aquests fons o actius per a finalitats diferents de les que varen motivar la seva concessió inicial.

La lletra b) del mateix apartat segon concreta aquest concepte en matèria de despeses relacionades amb la contractació pública.

Adicionalment, la directiva esmentada indica que els Estats membres han d'adoptar les mesures necessàries per garantir que el frau que afecti els interessos financers de la Unió constitueixi una infracció penal quan es cometi intencionadament i concreta un règim sancionador en l'article 7.

En compliment d'aquesta previsió, la Directiva ha estat transposada a l'ordenament jurídic espanyol mitjançant la Llei orgànica 1/2019, de 20 de febrer, per la qual es modifica la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal, per transposar directives de la Unió Europea en els àmbits financer i de terrorisme i abordar qüestions d'índole internacional.

La concurrència d'intencionalitat és un element essencial en el frau, que el distingeix de la irregularitat. L'article 1.2 del Reglament (CE, EURATOM) núm. 2988/1995 del Consell, de 18 de desembre, relatiu a la protecció dels interessos financers de les Comunitats Europees, estableix que «constituirà irregularitat tota infracció d'una disposició del dret comunitari corresponent a una acció o omissió d'un agent econòmic que tingui o tindria per efecte perjudicar el pressupost general de les Comunitats o els pressuposts administrats per aquestes, bé sigui mitjançant la disminució o la supressió d'ingressos procedents de recursos propis percebuts directament per compte de les Comunitats, bé mitjançant una despesa indeguda».

– **Corrupció**

L'article 4.2 de la Directiva (UE) 2017/1371 del Parlament Europeu i del Consell defineix la corrupció en el seu vessant actiu i passiu:

a) A l'efecte d'aquesta directiva, s'entén per corrupció passiva l'acció d'un empleat públic que, directament o a través d'un intermediari, demani o rebi avantatges de qualsevol tipus, per a ell o per a tercers, o accepti la promesa d'un avantatge, a fi que actuï, o s'abstingui d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seves funcions, de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos financers de la Unió.

b) A l'efecte d'aquesta directiva, s'entén per corrupció activa l'acció de tota persona que prometi, ofereixi o concedeixi, directament o a través d'un intermediari, un avantatge de qualsevol tipus a un empleat públic, per a ell o per a un tercer, a fi que actuï, o s'abstingui d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seves funcions, de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos financers de la Unió.

També estableix que els Estats membres adoptaran les mesures necessàries per garantir que la corrupció activa i la passiva, quan es cometin intencionalment, constitueixin infraccions penals.

3. Principis ètics inspiradors de la vida universitària

En l'aplicació del Pla, s'han d'observar els principis següents, que formen part del Codi d'integritat aprovat per l'Acord normatiu 13593/2020, de 21 de juliol, els quals han de regir l'actuació dels empleats i càrrecs públics i, per extensió, de qualsevol persona que intervingui en l'execució dels fons de l'MRR:

– *Bon govern, transparència i integritat institucional*

La Universitat de les Illes Balears manifesta la seva clara disposició cap al bon govern i la integritat institucional, i prevalen en la seva labor els principis de legalitat, imparcialitat, exemplaritat, transparència i rendició de comptes.

Se salvaguarda l'interès públic general sobre el particular.

– *Confidencialitat*

Els membres de la comunitat universitària han de guardar escrupolosament el deure de confidencialitat respecte d'aquells assumptes que així ho requereixin i han de complir la normativa de protecció de dades i qualsevol altra aplicable.

No s'utilitzarà informació confidencial de la Universitat amb finalitats privades, ni es farà pública indegudament.

Aquest deure ha de mantenir-se durant la prestació del servei i després d'haver-lo prestat, fins i tot després de finalitzar la vinculació amb la Universitat.

– *Dedicació al servei públic i compromís social*

La comunitat universitària participa de manera activa en el progrés i desenvolupament social, econòmic i cultural, mitjançant la generació, difusió, crítica i transferència de coneixement, amb l'objectiu de contribuir a una societat més justa, tant al seu territori com en l'àmbit internacional.

– *Honestedat*

La vida universitària exigeix honestedat i afany de superació. Per això, la Universitat ha de cercar l'excel·lència en els àmbits que li són propis i ha d'actuar amb rigor metodològic i bones pràctiques en matèria de recerca i docència; evitar tota forma de frau científic i acadèmic; fer el màxim esforç en l'estudi i aprenentatge; evitar la utilització en benefici personal dels recursos, materials o intel·lectuals, de què es disposa per raó del càrrec, la posició professional o la situació acadèmica; actuar amb honradesa, rectitud i correcció, i promoure i defensar els drets a la dignitat, la reputació, l'honra i la intimitat.

– *Mèrit i excel·lència*

Com correspon a la seva vocació d'excel·lència, és interès crucial de la UIB atreure professionals de la màxima qualitat i desenvolupar per a això processos de selecció que prioritzin el mèrit professional i l'excel·lència, sempre en el marc de criteris d'integritat, d'objectivitat, de transparència i de respecte de la igualtat d'oportunitats. Aquestes característiques regiran també l'avaluació de l'acompliment, el reconeixement del mèrit, les oportunitats de desenvolupament professional i el foment de la formació contínua.

– *Objectivitat, imparcialitat i esperit crític*

L'activitat universitària ha de fonamentar-se en fets i judicis verços i independents, en la formulació dels quals ha de preservar-se la confidencialitat i la discreció.

Les decisions s'adoptaran sobre la base de criteris objectius, sense biaixos, prejudicis, criteris arbitraris de valoració ni tractaments diferenciats per raons no justificades; i també sobre la base de la imparcialitat, d'acord amb la legalitat aplicable. Així mateix, es promourà la crítica constructiva com un instrument de progrés de la institució, formulada amb argumentació raonada i amb respecte.

– *Participació i cooperació*

La UIB entén que la participació activa en el funcionament de la Universitat i la cooperació i la col·laboració entre els membres de la comunitat universitària fomenten l'eficiència, l'eficàcia i la consecució de les metes comunes, sobre la base de la confiança i el respecte mutus, amb la qual cosa s'aconsegueix un clima de treball positiu.

– *Respecte, tolerància i tracte equitatiu*

La UIB es fonamenta en el dret a la llibertat d'opinió i d'expressió, a la llibertat de càtedra i a l'aconfessionalitat. Ningú no ha de ser importunat a causa de les seves idees. Els principis de democràcia, tolerància, diàleg i sentit crític han d'imperar en totes i cadascuna de les activitats que es desenvolupen a la Universitat.

La convivència universitària ha de basar-se en el reconeixement i l'acceptació de la diversitat com un valor positiu que atorga identitat i idiosincràsia a les persones i fa que cada ésser humà sigui únic i irrepetible, ja que el reconeixement i l'acceptació de la diversitat és un valor positiu de la Universitat en conjunt. En aquest sentit, l'assetjament, la intimidació, l'agressió física o verbal, així com la utilització de qualsevol tipus de mitjà per faltat al respecte o difamar, no es permetran ni toleraran dins i fora de l'aula o de la feina.

La UIB ha de respectar els principis d'igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes en qualsevol àmbit (acadèmic, científic o administratiu) i ha de vetllar per l'eliminació d'estereotips i barreres que impliquin la pervivència de qualsevol tipus de desigualtat entre homes i dones.

– *Responsabilitat*

La comunitat universitària complirà les seves obligacions i ha de respondre de manera diligent i transparent de les seves accions i decisions i de les conseqüències que se'n derivin, i s'implicarà en el desenvolupament dels diversos plans institucionals establerts.

Ha d'actuar amb integritat i ha d'evitar en la seva activitat tot tipus de conflicte d'interessos que comporti el risc d'afectar la imparcialitat i l'objectivitat de l'activitat realitzada.

Les accions, les opinions i els comportaments dels membres de la comunitat universitària, quan actuen en nom de la UIB, s'associen a aquesta. Això no ha de constituir un límit a la llibertat d'expressió, però sí que ha de ser un element important que cal respectar en qualsevol lloc i moment.

– *Sostenibilitat*

La UIB promourà mesures que beneficiïn el desenvolupament humà, el progrés social i la millora del medi ambient, i ha de conscienciar la comunitat universitària de l'ús racional i equilibrat dels recursos, per la qual cosa ha de vetllar per la conservació del patrimoni i ha de cercar sempre l'estalvi energètic i l'eficiència en el marc de la sostenibilitat, d'acord amb els Objectius de desenvolupament sostenible (ODS) de les Nacions Unides (Agenda 2030).

4. Mesures antifrau i per a la prevenció i tractament del conflicte d'interessos

La política antifrau comprèn les fases de prevenció, detecció, correcció i persecució (cicle antifrau).

4.1. Mesures preventives

Les mesures en matèria de prevenció són les destinades a prevenir l'aparició del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos i es configuren com l'element fonamental del sistema.

El sistema de prevenció de caràcter normatiu que estableix l'ordenament jurídic espanyol i comunitari es complementa amb les mesures que s'indiquen a continuació.

Aquestes mesures han de contribuir a desenvolupar una cultura ètica, que fomenti valors com la integritat, l'honradesa, l'objectivitat i la rendició de comptes.

4.1.1. Declaració institucional de lluita contra el frau

La Universitat de les Illes Balears, en data 20 de desembre de 2022, aprovà una Declaració institucional de compromís de lluita contra el frau (annex 1) en la qual manifestava que és conscient que tots els actors que intervenen en la gestió dels fons de la Universitat, entre els quals hi ha els europeus, han de comprometre's a una tolerància zero amb el frau i la corrupció. Així, i per acomplir aquest requisit, manifestà el seu compromís amb la lluita antifrau en qualsevol de les seves vessants i es comprometé a redactar i aprovar, durant l'any 2022, un Pla antifrau que reculli, com a mínim, les recomanacions i requisits publicats a l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre.

4.1.2. Normes de conducta

La Universitat de les Illes Balears va aprovar, per Acord del Consell de Govern de 21 de juliol de 2020, el Codi d'integritat de la Universitat de les Illes Balears, on queda de manifest el seu compromís amb la promoció de la qualitat acadèmica, la transparència, els valors democràtics, l'obligació amb la societat i la rendició de comptes.

El Codi d'integritat de la UIB inspira les conductes de totes les persones que conformen la comunitat universitària de la UIB i estan obligades a atènyer-s'hi. A més, serveix com a criteri interpretador de les vigents normes internes de funcionament de la Universitat i com a orientació de tot desenvolupament normatiu posterior d'acord amb els seus principis.

Per altra banda, en el Codi d'integritat la Universitat de les Illes Balears manifesta la seva clara disposició cap al bon govern i la integritat institucional, i prevalen en la seva labor els principis de legalitat, imparcialitat, exemplaritat, transparència i rendició de comptes. Se salvaguarda l'interès públic general sobre el particular.

Igualment, els alts càrrecs de la UIB tenen l'obligació de formular una declaració patrimonial que abasti la totalitat dels seus béns, drets, obligacions i activitats, que quedarà sota la responsabilitat de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, d'acord amb la Llei 16/2016, de 9 de desembre, de creació de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears.

Per la seva banda, en el capítol VI del títol III del text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic (articles 52 a 54), es preveu el Codi de conducta dels

empleats públics, conformat pels deures i principis ètics i de conducta que s'hi recullen. Per reforçar la conscienciació i sensibilització respecte d'aquests, el Codi de conducta esmentat es difondrà a través de la intranet corporativa i a l'entorn de treball, especialment entre els empleats públics que participin en l'execució de l'MRR (vegeu l'annex 3).

4.1.3. Accions d'informació, sensibilització i formació

Les mesures d'informació, sensibilització i formació es dirigiran a tot el personal de l'organització, de tots els nivells jeràrquics, amb l'objectiu que prenguin consciència sobre la necessitat de lluitar contra el frau i qualsevol activitat il·legal; coneguin la política antifrau de l'entitat; adquireixin capacitacions per identificar els possibles casos de frau i respondre-hi, i hi hagi una transferència de coneixements a partir de compartir experiències.

Les accions formatives tindran per objecte, en particular, les diferents modalitats de conflicte d'interessos i les formes d'evitar-lo; la identificació i avaluació de riscos de frau i corrupció; l'establiment de controls específics, i l'actuació en cas de frau.

Les accions de formació es duran a terme mitjançant cursos i seminaris, però també a través de vies menys formals com la difusió de materials, llocs d'internet o altres mecanismes.

Es preveuen les mesures següents:

- Difusió entre el personal de l'existència i del contingut del Pla de mesures antifrau i de les obligacions que aquest comporta.
- Posada a disposició de recursos relacionats amb la matèria en el lloc web de «política d'integritat».
- Realització d'accions formatives diverses, inclosos grups d'aprenentatge col·laboratiu, dirigides a tots els nivells jeràrquics, que fomentin l'adquisició i la transferència de coneixements.

Les accions formatives i altres de difusió les duran a terme la Universitat mateixa, alguna de les universitats del G9, la CRUE, l'Escola Balear d'Administració Pública (EBAP) o altres institucions especialitzades en la matèria.

A més, es compta amb les accions formatives que duu a terme l'Administració general de l'Estat, a través de l'Institut d'Estudis Fiscals i de l'Institut Nacional d'Administració Pública.

4.1.4. Anàlisi del risc de frau. L'eina d'autoavaluació

L'execució en la comunitat autònoma de les Illes Balears dels fons de la política de cohesió del Marc financer pluriennal 2014-2020, en la qual ha participat la Universitat de les Illes Balears, posa de manifest, pels seus resultats, una situació de partida que es pot qualificar com de risc baix, ja que ni l'organisme intermedi —la Direcció General de Fons Europeus— ni la Intervenció General de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ni altres organismes de control han detectat cap cas de frau, tal com posa de manifest la Declaració responsable de la Direcció General de Fons Europeus que forma part de l'expedient d'elaboració d'aquest pla.

Després de l'aprovació d'aquest Pla de mesures antifrau es realitzarà una avaluació del risc, impacte i probabilitat de risc de frau en els processos clau de l'execució de les mesures gestionades del Pla de recuperació, transformació i resiliència, que haurà de dur-se a terme durant l'any 2022.

L'avaluació de risc es revisarà de forma periòdica, biennalment o anualment, segons el risc de frau i, en tot cas, quan s'hagi detectat algun cas de frau o hi hagi canvis significatius en els procediments o en el personal, amb l'objectiu de reduir el risc residual a un nivell acceptable.

L'avaluació i la seva revisió han de centrar-se a identificar les parts del procés més susceptibles de sofrir frau i controlar-les, especialment, sobre la base següent:

4.1.4.1. Identificació d'actuacions que són més susceptibles del frau, com poden ser aquelles amb alta intensitat, alt pressupost, molts requisits a justificar pel sol·licitant, controls complexos, etc.

4.1.4.2. Identificació de possibles conflictes d'interessos.

4.1.4.3. Resultats de treballs previs d'auditories internes.

4.1.4.4. Resultats d'auditories de la Comissió Europea o del Tribunal de Comptes Europeu i dels informes de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears en relació amb l'activitat subvencional i contractual de la Universitat de les Illes Balears o de l'empresa auditora, si escau.

4.1.4.5. Casos de frau detectats amb anterioritat.

La Gerència de la Universitat proporcionarà un model d'eina d'autoavaluació comuna d'aplicació obligatòria.

El Consell de Direcció determinarà les persones que formaran el grup d'avaluació, que la realitzarà i documentarà en l'àmbit de la Universitat, inclosos els mitjans propis, si escau, sempre que participin en l'execució d'un subprojecte.

Es recomana que els actors més rellevants de cadascun dels processos d'execució participin en l'avaluació. Es pot incloure personal de diferents departaments amb diferents responsabilitats a l'efecte que l'autoavaluació sigui tan precisa com sigui possible.

L'anàlisi dels riscos pot donar lloc a l'adopció de mesures addicionals correctives que hauran d'implementar-se i seran objecte d'anàlisi en posteriors autoavaluacions. Aquestes mesures constituïran un Pla d'acció que haurà de ser aprovat pel Consell de Direcció i en el qual es definiran les mesures concretes, els responsables, el termini per dur-les a terme i la data prevista per a la següent autoavaluació (a l'any o als dos anys).

Específicament, per a la correcció del risc residual, si escau, aquest Pla d'acció ha de definir uns qüestionaris en què s'identificaran les banderes vermelles associades a aquests riscos, que hauran de ser emplenats en relació amb el procediment corresponent i com a mínim en els moments següents de la seva tramitació: prèviament a la licitació, prèviament a l'adjudicació del contracte i abans de l'execució del 50% de l'actuació, per part de les persones que participin en la seva gestió. A més, es podrà establir que l'emplenament d'aquests qüestionaris sigui supervisat per algunes persones que no hagin intervingut en la gestió de l'expedient.

Les successives autoavaluacions donaran lloc a la revisió dels plans d'acció.

4.2. Mesures de detecció

4.2.1. Definició del sistema d'indicadors («banderes vermelles»)

Les banderes vermelles són senyals d'alarma, pistes o indicis de possible frau. L'existència d'una bandera vermella no implica necessàriament l'existència de frau, però sí que indica que una determinada àrea d'activitat necessita atenció extra per descartar o confirmar un frau potencial.

En l'annex 4 es defineixen els senyals d'alerta o banderes vermelles, encara que no es tracta d'una relació exhaustiva i es podrà completar, si escau, incorporant-hi altres indicadors, adaptant-los en funció dels riscos específics que s'identifiquin a cada moment.

Aquests senyals d'alerta s'han de difondre entre les persones que participin en l'execució de fons de l'MRR, com a elements a tenir especialment en compte en la gestió dels fons.

4.2.2. Bases de dades

En la mesura del que sigui possible i de conformitat amb el principi de proporcionalitat, es farà ús de bases de dades (Base de Dades Nacional de Subvencions, Registre Oficial de Licitadors i Empreses Classificades de l'Estat — ROLECE—, plataformes de contractació i d'altres) per a la detecció del frau.

4.2.3. Canals de denúncia

El canal de denúncies del Pla de recuperació, transformació i resiliència és el canal de denúncies extern Infofraude, gestionat pel Servei Nacional de Coordinació Antifrau (<https://planderecuperacion.gob.es/buzon-antifraude-canal-de-denuncias-del-mecanismo-para-la-recuperacion-y-resiliencia>), amb competències de coordinació general en l'àmbit nacional respecte de la protecció dels interessos financers de la Unió Europea, mitjançant el qual qualsevol persona que conegui fets que puguin ser constitutius de frau o irregularitat en relació amb projectes o operacions finançats totalment o parcialment amb càrrec a fons procedents de la Unió Europea els pot fer avinents.

A més d'aquest canal de denúncies, la Universitat disposa del seu propi canal de denúncies antifrau de la UIB (*enllaç al nou formulari del canal de denúncies antifrau de la UIB*), que esdevé l'element fonamental sobre el qual s'organitza el sistema intern d'investigació, seguiment i control de les denúncies a la UIB.

Aquests canals vinculats a la bona gestió de fons europeus coexisteixen amb altres vies per denunciar una situació de frau o corrupció, com la que ofereix l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, entitat que depèn orgànicament del Parlament de les Illes Balears i exerceix les seves funcions amb plena independència, sotmesa únicament a l'ordenament jurídic, i té com a objectiu prevenir i investigar possibles casos d'ús o de destinació fraudulents de fons públics o qualsevol aprofitament il·lícit, derivat de conductes que comportin conflicte d'interessos o l'ús particular d'informacions derivades de les funcions pròpies del personal al servei del sector públic. Aquesta oficina ofereix una bústia de denúncies anònimes perquè qualsevol persona pugui denunciar qualsevol situació de frau o corrupció de la qual tingui constància en el sector públic balear i garanteix la confidencialitat de les comunicacions. Se situa en l'adreça web <https://denuncies.oaib.es/> i també s'hi té accés des del Portal de transparència de la Universitat de les Illes Balears.

Finalment, també s'inclouran a la pàgina web de la Universitat de les Illes Balears l'accés a la pàgina de comunicació de frauds i irregularitats de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat (IGAE) i l'accés al portal de denúncies de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, Administració a la qual la Universitat de les Illes Balears està vinculada.

Sistema intern d'investigació, seguiment i control de les denúncies tramitades a través del canal de denúncies antifrau de la UIB

Recepció. Les persones que participin en l'execució d'actuacions del Pla de recuperació, transformació i resiliència (inclosos, entre d'altres, beneficiaris d'ajudes, contractistes, subcontractistes) i coneguin un possible risc de frau en un procediment o actuació podran comunicar les seves sospites per escrit, a través del *canal de denúncies antifrau de la UIB*.

[Enllaç al formulari del canal de denúncies antifrau de la UIB]

En particular, els empleats públics que participin en les diferents actuacions i procediments comunicaran, de manera motivada, la presència de banderes vermelles que es considerin indiciàries de frau per aquest mitjà.

La remissió d'informació a través d'aquest canal no atribueix a la persona informant la condició d'interessat en les actuacions administratives que es puguin derivar de la informació proporcionada ni li atorga dret a ser informat del seu resultat, ni legitimació per a la interposició de recursos o reclamacions en relació amb els resultats d'aquestes actuacions.

La persona interessada pot rebre justificant de recepció de la denúncia presentada en el termini màxim de set dies, sempre que ho sol·liciti expressament.

En qualsevol cas, la presentació d'una denúncia per part d'un membre de la comunitat universitària no pot pressuposar un perjudici o penalització que li pugui causar un greuge en el seu entorn laboral o acadèmic simplement per haver informat d'un fet que, una vegada instruït el procediment, pugui considerar-se o no com a frau, de conformitat amb la definició donada per l'article 3 de la Directiva (UE) 2017/1371 del Parlament Europeu i del Consell.

La Secretaria General serà la unitat receptora del canal de denúncies i podrà no donar-hi curs quan no s'hagi emplenat correctament el formulari, en el sentit que l'escassetat, generalitat o inconcreció de la informació no permeti identificar els fets que puguin ser constitutius de frau. Aquesta circumstància serà comunicada al denunciante.

En el tractament de les denúncies s'ha de garantir la protecció de la identitat dels denunciants.

Tant els membres de la comissió tècnica que es constituirà per a l'anàlisi de la denúncia de frau com totes les persones intervinents de manera directa o indirecta en la tramitació de la investigació de les denúncies, han de guardar el degut sigil respecte de qualsevol informació de la qual prenguin coneixement a conseqüència del que disposa el present pla i no poden utilitzar aquesta informació per a fins diferents dels que el Pla estableix.

Excepte quan la persona que comuniqui la informació sol·liciti expressament el contrari, es guardarà total confidencialitat respecte de la seva identitat, de manera que aquesta no serà revelada a cap persona.

A tal fi, en totes les comunicacions, actuacions de verificació o sol·licituds de documentació que duguin a terme la comissió tècnica d'anàlisi de la denúncia de frau, o altres persones intervinents, s'ometran les dades relatives a la identitat de la persona que hagi remès la informació, així com qualssevol altres que puguin conduir a identificar-la totalment o parcialment.

Així mateix, quan la comissió tècnica o altres persones intervinents hagin de traslladar les actuacions a òrgans jurisdiccionals o del ministeri fiscal, la identitat de l'informant es comunicarà únicament a les persones o als òrgans als quals resulti imprescindible comunicar-la.

Finalment, quan la persona que hagi remès la informació hagi actuat de mala fe o s'aprecii intencionalitat en la comunicació de fets falsos, la comissió tècnica d'anàlisi de la denúncia de frau valorarà promoure les actuacions que siguin procedents per depurar possibles responsabilitats.

Instrucció. La denúncia s'ha de comunicar a la Gerència i, si escau, al vicerectorat responsable de l'actuació denunciada i s'ha de requerir tota la informació i documentació de què disposi el denunciant sobre aquest expedient i qualssevol altres que puguin haver estat exposats al possible frau (amb els límits que pugui tenir, si escau, determinada informació confidencial). Aquesta informació s'ha de remetre a la Secretaria General de forma immediata.

La tramitació de l'expedient o actuació sobre el qual recaigui la sospita de frau s'ha de paraitzar de resultes de les mesures correctives que correspongui adoptar i, específicament, el Rector pot decidir la suspensió del procediment d'acord amb l'article 22 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

En cas que la denúncia inclogui referències a l'existència d'un possible conflicte d'interessos, la Secretaria General ha de procedir d'acord amb el que estableix l'apartat 4.5.2 d'aquest pla.

Per a l'anàlisi de la denúncia de frau, la Secretària General disposarà la constitució d'una comissió tècnica amb la composició següent: un membre del Departament de Dret Públic amb coneixements de contractació pública, que la presidirà, un tècnic amb experiència en gestió o certificació de fons europeus, un empleat públic amb coneixements de contractació pública que no hagi participat en la confecció i tramitació de l'expedient en qüestió i, si escau, altres empleats públics la participació dels quals, pels seus coneixements específics, consideri rellevant. S'hi pot incorporar, també, algun empleat públic d'una altra Administració amb

coneixements específics. Hi actuarà com a secretari, amb veu i sense vot, un funcionari de la Secretaria General.

La comissió, en el termini més breu possible, analitzarà la informació i documentació i podrà sol·licitar a la Gerència que li aportï la documentació o informació o que realitzi les actuacions addicionals que consideri necessàries, i conclourà amb l'emissió d'un informe.

L'informe sobre la denúncia pot concloure:

— Inexistència de risc de frau per falta d'objecte o insuficiència d'indis.

En aquest cas, proposarà, de forma motivada, a la Secretaria General no donar curs a la denúncia. La Secretaria General ho comunicarà als òrgans afectats i també al denunciant, que, en qualsevol cas, podrà comunicar els fets al Servei Nacional de Coordinació Antifrau o a qualsevol altra autoritat administrativa o judicial.

— Sospita de risc de frau.

En aquest cas, la comissió tècnica d'anàlisi de la denúncia de frau conclourà el seu informe proposant a la Secretaria General que insti l'adopció de les mesures de correcció que siguin oportunes entre les previstes en l'apartat 4.3 d'aquest pla per part del Consell de Direcció.

A més, la comissió proposarà a la Secretaria General que insti el Consell de Direcció perquè adopti les mesures de persecució que resultin procedents entre les previstes en l'apartat 4.4 d'aquest pla.

Així mateix, podrà formular a l'informe qualssevol recomanacions en matèria prevenció, revisió de procediments, etc., i proposar l'adopció d'altres mesures que consideri adequades.

També, avaluarà la incidència del frau i la seva qualificació com a sistèmic o puntual. S'entén que el frau és sistèmic quan es troben evidències que ha pogut ser realitzat de manera recurrent i en procediments similars. Per la seva banda, s'entén que el frau és puntual quan es tracta d'un fet aïllat, que no s'ha repetit en altres ocasions.

En cas que algunes de les persones que hagin d'intervenir en les actuacions o a qui correspongui resoldre estiguin afectades personalment i hagin d'abstenir-se, el superior jeràrquic o l'òrgan que les va designar decidirà qui ha d'assumir la competència per a aquest assumpte.

La Secretaria General ha de dur un registre de les denúncies rebudes sobre possibles casos de frau i dels informes d'anàlisi de la comissió tècnica. També ha

de dur el registre i fer el seguiment de totes les mesures de correcció i persecució que s'adoptin.

4.3. Mesures correctives

La detecció del possible frau o la sospita fundada de frau comportarà l'adopció de les mesures següents per part de l'òrgan competent per resoldre sobre l'expedient o actuació afectats o el que ho sigui per a l'adopció de la mesura corresponent:

— Suspendre el procediment, si no s'ha acordat amb anterioritat, i notificar tal circumstància a altres organismes o ens implicats en la realització de les actuacions que, si escau, pugui haver-hi.

— Revisar tots els expedients i actuacions que hagin pogut estar exposats al frau, acordar la iniciació dels procediments que corresponguin en funció del sector d'activitat administrativa de què es tracti i recuperar els fons de la UE, i d'altres, gastats fraudulentament.

4.4. Persecució

La detecció de frau donarà lloc a l'adopció de les mesures següents per part de l'òrgan competent:

— Denunciar, si escaigués, els fets a les autoritats públiques competents (Servei Nacional de Coordinació Antifrau —SNCA—) per a la seva valoració i eventual comunicació a l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude.

— Iniciar una informació reservada per depurar responsabilitats o incoar un expedient disciplinari.

— Denunciar els fets davant la fiscalia i els tribunals competents, en els casos oportuns.

— Comunicar els fets produïts i les mesures adoptades a l'entitat executora que hagi encomanat l'execució de les actuacions a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, perquè comuniqui l'assumpte a l'autoritat responsable, la qual podrà sol·licitar la informació addicional que consideri oportuna de cara al seu seguiment i comunicació a l'autoritat de control.

4.5. Mesures específiques en relació amb la prevenció i el tractament del conflicte d'interessos

4.5.1. Mesures relacionades amb la prevenció

Totes les persones que participin en els procediments d'execució del Pla de recuperació, transformació i resiliència han de subscriure una Declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI), segons el model de l'annex I de l'Ordre HFP/55/2023, de 24 de gener. Aquestes declaracions han de constar en els expedients administratius corresponents. En el cas d'òrgans col·legiats, aquesta declaració pot fer-se a l'inici de qualsevol reunió, l'han de subscriure els intervinents i s'ha de reflectir a l'acta.

En tot cas, l'han de subscriure el responsable de l'òrgan de contractació / concessió de subvenció, el personal que redacti els documents de licitació / bases i/o convocatòries, els experts que avaluin les sol·licituds/ofertes/propostes, els membres dels comitès d'avaluació de sol·licituds/ofertes/propostes i altres òrgans col·legiats del procediment.

També l'han de subscriure, si escau, els responsables i altres persones esmentades al paràgraf anterior de les entitats a les quals la Universitat de les Illes Balears, en relació amb un subprojecte del qual sigui responsable, transfereixi recursos econòmics perquè, en l'àmbit de les seves competències, siguin executores d'actuacions.

A més, els responsables d'operacions han d'iniciar el procediment d'anàlisi *ex ante* de risc de conflicte d'interessos abans de valorar les ofertes o sol·licituds d'ajut, mitjançant l'aplicació MINERVA de l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT).

Per això, s'aplicarà el que estableix l'Ordre HFP/55/2023 esmentada, pel que fa al procediment de càrrega d'informació a l'eina informàtica MINERVA, la realització de l'anàlisi de risc de conflicte d'interessos, la devolució dels resultats de l'anàlisi, el procediment en els casos d'entitats sense informació de la titularitat real a l'AEAT i la concreció dels efectes d'identificar una situació de risc de conflicte d'interessos, senyalada amb una bandera vermella.

Per tal d'assegurar l'eficàcia d'aquesta verificació prèvia relativa a l'anàlisi sistemàtica del risc de conflicte d'interessos en els procediments que executen el Pla de recuperació, transformació i resiliència, la verificació s'integrarà dins les eines informàtiques de gestió establertes a UIBdigital per a les sol·licituds de contractes.

Alhora, s'ha d'aplicar estrictament la normativa interna (normativa estatal, autonòmica i pròpia) corresponent; en particular, l'article 53 de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, relatiu als principis ètics; l'article 23 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, relatiu a l'abstenció; la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern; el Reglament de transparència de la Universitat de les Illes Balears, i el Codi d'integritat de la Universitat de les Illes Balears.

4.5.2. Mesures per abordar els possibles conflictes d'interessos existents

Les autoritats i el personal al servei de la Universitat de les Illes Balears en els quals pugui produir-se una situació de conflicte d'interessos aparent, potencial o real en un procediment o actuació, s'han d'abstenir d'intervenir i ho han de comunicar al seu superior immediat, qui resoldrà el que estimi procedent.

En els casos en què es conegui, a través de denúncia o altres vies, la sospita d'un conflicte d'interessos aparent, potencial o real en un procediment o actuació, i no s'hagi produït l'abstenció de la persona afectada pel conflicte, s'actuarà d'acord amb el següent:

— **En el cas d'un empleat públic**, es comunicarà aquesta circumstància al seu superior jeràrquic, el qual comprovarà els fets comunicats (quan escaigui, analitzarà els fets amb la persona implicada per aclarir la situació) i confirmarà per escrit si considera que existeix tal conflicte.

En cas que es confirmi el conflicte d'interessos, el superior jeràrquic esmentat vetllarà perquè la persona de què es tracta cessi tota activitat en aquest assumpte i podrà canviar el repartiment de funcions i responsabilitats del personal i, si escau, adoptar les mesures addicionals que consideri pertinents o proposar-les a l'òrgan competent per a això.

En casos molt excepcionals en què pugui no ser possible excloure un empleat públic o expert a causa d'una manca de recursos o experts especialitzats en determinats àmbits, l'òrgan competent ha de garantir que la seva decisió sigui completament transparent, fixar límits a l'aportació de l'empleat o expert i garantir que la decisió final estigui ben motivada i documentada.

— **En cas que la sospita o denúncia afecti un alt càrrec**, es comunicarà a l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, a qui correspon vetllar pel compliment del règim d'incompatibilitats dels càrrecs públics i dirimir els conflictes d'interessos.

En cas que es confirmi l'existència del conflicte d'interessos, els òrgans jeràrquicament superiors a les autoritats afectades poden ordenar al càrrec que s'inhibeixi de tota intervenció en l'expedient o actuació.

Sense perjudici d'allò que s'ha disposat anteriorment, s'han d'exigir a les autoritats i empleats intervinents les responsabilitats que corresponguin quan els fets que donin lloc a conflicte d'interessos constitueixin alguna de les causes d'abstenció de l'article 23 de la Llei 40/2015.

Així mateix, els interessats poden promoure recusació en els termes de l'article 24 de la Llei 40/2015.

La Secretaria General ha de mantenir un registre de les possibles situacions de conflicte d'interessos que es posin de manifest.

5. Responsabilitats en la lluita contra el frau

1. L'article 6.4, paràgraf primer, de l'Ordre HFP/1030/2021 estableix que es configuren com a actuacions obligatòries per als òrgans gestors: l'avaluació de risc de frau, l'emplenament de la Declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI) i la disponibilitat d'un procediment per abordar conflictes d'interessos.

2. El Consell de Direcció, en l'àmbit de l'execució dels subprojectes del Pla de recuperació, transformació i resiliència que corresponguin a la Universitat de les Illes Balears i a les entitats dependents, i en l'acompliment de la funció de control de gestió, és responsable de les mesures establertes en aquest pla. Per a això, ha d'adoptar les mesures i impartir les instruccions precises perquè es duguin a terme les funcions següents:

- Vetllar per la difusió del Pla antifrau i els seus annexos en l'àmbit de la Universitat de les Illes Balears i les entitats dependents, conscienciar de la necessitat de la seva aplicació efectiva i verificar periòdicament amb les unitats de gestió que el personal de nova incorporació o el que passi a executar fons de l'MRR coneix el Pla de mesures antifrau.
- Promoure la formació del personal de la Universitat de les Illes Balears i les entitats dependents en matèria de frau, corrupció i conflicte d'interessos i portar un registre de les activitats en què participin (activitat formativa, organisme que la imparteix, assistents, etc.).
- Realitzar anualment l'autoavaluació prevista en l'annex II.B.5 de l'Ordre HFP 1030/2021 esmentada.
- Coordinar la realització de l'avaluació del risc del frau prevista en l'apartat 4.1.4 d'aquest pla en l'àmbit de la Universitat de les Illes Balears i les entitats dependents que participin en l'execució dels fons, que haurà de revisar-se de forma periòdica, biennalment o anualment i, en tot cas, quan s'hagi detectat algun cas de frau o hi hagi canvis significatius en els procediments o en el personal.
- Efectuar les comprovacions necessàries per a aquelles situacions de conflicte d'interessos que es comuniquin i ajudar l'òrgan o unitat que correspongui perquè aquest confirmi, per escrit, l'existència del conflicte d'interessos (encara que sigui de caràcter potencial) i, si escau, acordi o insti la separació de la persona afectada del procediment, així com les altres mesures que siguin pertinents.

- Remetre a la Secretaria General la documentació que li sigui requerida en cas que hi hagi una denúncia de frau i la que li pugui sol·licitar la comissió tècnica que l'ha d'analitzar, d'acord amb el que estableix l'apartat 4.2.3 d'aquest pla.
- Impulsar i adoptar les mesures que, en relació amb els casos sospitosos de frau, li puguin correspondre.
- Promoure l'adopció de les mesures addicionals correctives que hagin d'implementar-se en matèria de prevenció, revisió de procediments, controls, esmena de deficiències, etc.
- Realitzar el registre i seguiment de les actuacions que es duguin a terme en execució de les mesures del Pla, especialment de les possibles situacions de conflicte d'interessos que es posin de manifest, amb les mesures adoptades per abordar-les.

3. D'altra banda, correspon al Servei Nacional de Coordinació Antifrau (SNCA) la coordinació general en l'àmbit nacional en la lluita contra el frau en els interessos financers de la Unió Europea.

4. Així mateix, es podran establir mecanismes de col·laboració i intercanvi d'informació amb l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears i amb la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears.

6. Referències

— Declaració institucional antifrau de la Universitat de les Illes Balears.

<https://transparencia.uib.cat/Publicitat-activa/La-institucio/Politica-dIntegritat/AntiFrau/>

— Tractat de funcionament de la Unió Europea.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/es/all/?uri=celex%3A12012I%2FTXT>

— Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer, pel qual s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/es/txt/?uri=celex%3A32021R0241&qid=1636457848111>

— Reglament (UE, EURATOM) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament financer).

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/es/txt/?uri=celex%3A32018R1046>

— Directiva (UE) 2017/1371 del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de juliol, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió a través del Dret penal.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/es/all/?uri=celex:32017L1371>

— Pla de recuperació, transformació i resiliència.

<https://planderecuperacion.gob.es/documentos-y-enlaces>

— Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de recuperació, transformació i resiliència (BOE núm. 234, de 30 de setembre).

<https://www.boe.es/eli/es/o/2021/09/29/hfp1030>

— Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

<https://www.boe.es/eli/es-ib/l/1996/11/19/2/con>

— Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

<https://www.boe.es/eli/es/l/2013/12/09/19/con>

— Acord normatiu 13256/2019, de 8 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament de transparència de la Universitat de les Illes Balears.

<https://seu.uib.cat/fou/acord/13256/>

— Acord normatiu 13593/2020, de 21 de juliol, pel qual s'aprova el Codi d'integritat de la Universitat de les Illes Balears.

<https://seu.uib.cat/fou/acord/13593/>

— Llei 16/2016, de 9 de desembre, de creació de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears.

<https://www.boe.es/eli/es-ib/l/2016/12/09/16/con>

— Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'empleat públic.

<https://www.boe.es/eli/es/rdlg/2015/10/30/5/con>

— Avaluació del risc de frau i mesures efectives i proporcionades contra el frau (DG REGIO) EGESIF_14-0021-00; 16/06/2014 (Guidance Note on Fraud Risk Assessment for 2014-2020).

https://ec.europa.eu/regional_policy/es/information/publications/guidelines/2014/fraud-risk-assessment-and-effective-and-proportionate-anti-fraud-measures

— Comunicació de la Comissió (2021/C 121/01) - Orientacions sobre la manera com es pot evitar i gestionar les situacions de conflicte d'interessos de conformitat amb el Reglament financer.

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/es/txt/pdf/?uri=celex:52021XC0409\(01\)&from=ÉS](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/es/txt/pdf/?uri=celex:52021XC0409(01)&from=ÉS)

— OLAF Compendium of Anonymised Cases - Structural Actions (recopilació de casos anònims: accions estructurals).

<https://ec.europa.eu/sfc/sites/default/files/sfc-files/olaf-intern-2011.pdf>

— OLAF practical guide on conflict of interest (guia pràctica sobre el conflicte d'interessos).

<https://ec.europa.eu/sfc/sites/default/files/sfc-files/guide-conflict-of-interests-es.pdf>

— OLAF practical guide on forged documents (guia pràctica sobre la falsificació de documents).

<https://www.interreg-croatia-serbia2014-2020.eu/wp-content/uploads/2019/05/Guide-on-forged-documents.pdf>

— Comunicació 1/2017, de 6 d'abril, del Servei Nacional de Coordinació Antifrau, sobre la forma en la qual poden procedir les persones que tinguin coneixement de fets que puguin ser constitutius de frau o irregularitat en relació amb projectes o operacions finançats totalment o parcialment amb càrrec a fons procedents de la Unió Europea.

<https://www.igae.pap.hacienda.gob.es/sitios/igae/es-es/snca/paginas/comunicacionsnca.aspx>

7. Annexos

Annex 1. Declaració institucional de la Universitat de les Illes Balears de compromís de lluita contra el frau

Annex 2. Declaració d'adhesió al Codi d'integritat de la Universitat de les Illes Balears

Annex 3. Codi de conducta dels empleats públics

Annex 4. Indicadors de frau («banderes vermelles»)

Annex 5. Declaració d'absència de conflicte d'interessos

Annex 1

Declaració institucional de la Universitat de les Illes Balears de compromís de lluita contra el frau

El compromís de la Universitat de les Illes Balears en la lluita contra el frau en totes les seves manifestacions, així com el seu compromís amb la integritat en tots els àmbits de la seva competència, és indiscutible. Per això, el Consell de Govern va aprovar l'Acord normatiu 13593/2020, de 21 de juliol, pel qual s'aprova el Codi d'integritat de la Universitat de les Illes Balears. També per aquest motiu, el dia 10 de gener de 2020 es va signar un conveni amb l'Oficina Anticorrupció de les Illes Balears per establir línies conjuntes en activitats de formació, transferència del coneixement i assumptes relacionats amb la prevenció i el control de la corrupció.

Recentment, el Ministeri d'Hisenda i Funció Pública ha publicat l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, que configura el sistema de gestió del Pla de recuperació, transformació i resiliència, la qual, a l'article 6, preveu que «tota entitat, decidora o executora, que participi en l'execució de les mesures del PRTR haurà de disposar d'un Pla de mesures antifrau que li permeti garantir i declarar que, en el seu respectiu àmbit d'actuació, els fons corresponents s'han utilitzat de conformitat amb les normes aplicables, en particular, en el que es refereix a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos».

La Universitat de les Illes Balears és receptora d'aquests fons i és conscient que tots els actors que intervenen en la gestió dels fons de la Universitat, entre els quals hi ha els europeus, han de comprometre's a una tolerància zero davant el frau i la corrupció. Així, i per donar compliment a aquest requisit, manifesta el seu compromís amb la lluita antifrau en qualsevol de les seves vessants i es compromet a redactar i aprovar, durant l'any 2022, un Pla antifrau que reculli, com a mínim, les recomanacions i requisits publicats a l'Ordre esmentada.

Aquesta declaració institucional es publicarà a la pàgina web, juntament amb els enllaços i els documents que puguin facilitar la informació i la tramitació de qualsevol iniciativa en la lluita contra el frau, la corrupció i els conflictes d'interessos.

Mentrestant i cautelament, la Universitat de les Illes Balears es compromet a:

1. Suspendre immediatament el procediment en el qual es detecti qualsevol indicati de frau, notificar aquesta circumstància en el termini més breu possible a les autoritats interessades i als organismes implicats en la realització de les actuacions, i revisar tots aquells projectes, subprojectes o línies d'acció que hi hagin pogut estar exposats.
2. Comunicar els fets produïts i les mesures adoptades a l'entitat decidora o a l'entitat executora que li hagi encomanat l'execució de les actuacions. En aquest cas, serà aquesta la que els comunicarà a l'entitat decidora, la qual, per part seva, comunicarà l'assumpte a l'autoritat responsable. Aquesta autoritat podrà sol·licitar la informació addicional que consideri oportuna amb vista al seguiment i comunicació a l'autoritat de control.
3. Denunciar, si és el cas, els fets a les autoritats públiques competents i, de manera particular, al Servei Nacional de Coordinació Antifrau –SNCA–, per a la seva valoració i eventual comunicació a l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude.
4. Iniciar una informació reservada per depurar responsabilitats o incoar un expedient disciplinari.
5. Denunciar els fets, si escau, davant el Ministeri Fiscal, quan sigui procedent.

Finalment, cal apuntar que és obligació de la UIB avaluar la incidència del possible frau i la seva qualificació com a sistèmic o puntual i, en tot cas, retirar els projectes o la part dels projectes afectats pel frau i finançats o a finançar pel Mecanisme per a la Recuperació i la Resiliència (MRR).

Annex 2

Declaració d'adhesió al Codi d'integritat de la Universitat de les Illes Balears

La firma d'aquest document expressa l'acceptació del Codi d'integritat de la UIB, aprovat pel Consell de Govern el dia 21 de juliol de 2020, amb els objectius d'establir i de promoure principis i valors, responsabilitats i compromisos ètics en relació amb comportaments i pràctiques dels serveis i servidors de la UIB per assolir els objectius institucionals i contribuir al bon ús dels recursos públics emmarcats en el Codi d'integritat de la UIB.

Addicionalment, el Codi d'integritat de la UIB està disponible a la pàgina web <<https://seu.uib.cat/fou/acord/13593/>> i el puc consultar quan ho necessiti.

Faig constar que em compromet a llegir el Codi d'integritat que regeix la nostra institució.

Entenc que tot el personal de la UIB té l'obligació de complir-lo.

Declar el compromís de complir les disposicions del Codi d'integritat de la UIB i em compromet a observar-ne les normes de conducta.

Sign aquest document als efectes que corresponguin.

Palma, de/d' de 20.....

Firma,

Nom i cognoms:

Annex 3

Codi de conducta dels empleats públics

Aquest codi s'estableix d'acord amb el Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, que aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, el qual, al capítol VI, assenyala els principis ètics, els deures i el codi de conducta que han d'observar obligatòriament els empleats públics.

Capítol VI. Deure dels empleats públics. Codi de conducta

Article 52. Deures dels empleats públics. Codi de conducta

«Els empleats públics han d'exercir amb diligència les tasques que tinguin assignades i vetllar pels interessos generals amb subjecció i observança de la Constitució i de la resta de l'ordenament jurídic, i han d'actuar d'acord amb els principis següents: objectivitat, integritat, neutralitat, responsabilitat, imparcialitat, confidencialitat, dedicació al servei públic, transparència, exemplaritat, austeritat, accessibilitat, eficàcia, honradesa, promoció de l'entorn cultural i mediambiental, i respecte a la igualtat entre dones i homes, que inspiren el Codi de conducta dels empleats públics configurat pels principis ètics i de conducta que regulen els articles següents.

»Els principis i les regles que estableix aquest capítol informen sobre la interpretació i l'aplicació del règim disciplinari dels empleats públics.»

Article 53. Principis ètics

«1. Els empleats públics han de respectar la Constitució i la resta de normes que integren l'ordenament jurídic.

»2. La seva actuació ha de perseguir la satisfacció dels interessos generals dels ciutadans i s'ha de fonamentar en consideracions objectives orientades cap a la imparcialitat i l'interès comú, al marge de qualsevol altre factor que expressi posicions personals, familiars, corporatives, clientelars o qualssevol altres que puguin topiar amb aquest principi.

»3. Han d'ajustar la seva actuació als principis de lleialtat i bona fe amb l'Administració en la qual prestin els seus serveis, i amb els seus superiors, companys, subordinats i amb els ciutadans.

»4. La seva conducta s'ha de basar en el respecte dels drets fonamentals i llibertats públiques, i han d'evitar tota actuació que pugui produir cap discriminació per raó de

naixement, origen racial o ètnic, gènere, sexe, orientació sexual, religió o conviccions, opinió, discapacitat, edat o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

»5. S'han d'abstenir en els assumptes en què tinguin un interès personal, així com de tota activitat privada o interès que pugui representar un risc de plantejar conflictes d'interessos amb el seu lloc públic.

»6. No han de contraure obligacions econòmiques ni intervenir en operacions financeres, obligacions patrimonials o negocis jurídics amb persones o entitats quan això pugui representar un conflicte d'interessos amb les obligacions del seu lloc públic.

»7. No han d'acceptar cap tracte de favor o situació que impliqui privilegi o avantatge injustificat, per part de persones físiques o entitats privades.

»8. Han d'actuar d'acord amb els principis d'eficàcia, economia i eficiència, i han de vigilar la consecució de l'interès general i el compliment dels objectius de l'organització.

»9. No han d'influir en l'agilitació o resolució de tràmit o procediment administratiu sense una causa justa i, en cap cas, quan això comporti un privilegi en benefici dels titulars dels càrrecs públics o el seu entorn familiar i social immediat o quan impliqui un menyscabament dels interessos de tercers.

»10. Han de complir amb diligència les tasques que els corresponguin o se'ls encomanin i, si s'escau, han de resoldre dins de termini els procediments o expedients de la seva competència.

»11. Han d'exercir les seves atribucions segons el principi de dedicació al servei públic i abstenir-se no només de conductes contràries a aquest principi, sinó també de qualsevol altres que comprometin la neutralitat en l'exercici dels serveis públics.

»12. Han de guardar secret de les matèries classificades o altres la difusió de les quals estigui prohibida legalment, mantenir la deguda discreció sobre els assumptes que coneguin per raó del seu càrrec, i no poden fer ús de la informació obtinguda per a benefici propi o de tercers, o en perjudici de l'interès públic.»

Article 54. Principis de conducta

«1. Han de tractar amb atenció i respecte els ciutadans, els seus superiors i la resta d'empleats públics.

»2. L'acompliment de les tasques corresponents al seu lloc de treball s'ha de fer de manera diligent, complint la jornada i l'horari establerts.

»3. Han d'obeir les instruccions i ordres professionals dels superiors, llevat que

constitueixin una infracció manifesta de l'ordenament jurídic, cas en què les han de posar immediatament en coneixement dels òrgans d'inspecció que siguin procedents.

»4. Han d'informar els ciutadans sobre les matèries o els assumptes que tinguin dret a conèixer, i facilitar l'exercici dels seus drets i el compliment de les seves obligacions.

»5. Han d'administrar els recursos i béns públics amb austeritat i no utilitzar-los en profit propi o de persones pròximes. Així mateix, tenen el deure de vetllar per la seva conservació.

»6. S'ha de rebutjar qualsevol regal, favor o servei en condicions avantatjoses que vagi més enllà dels usos habituals, socials i de cortesia, sense perjudici del que estableix el Codi penal.

»7. Han de garantir la constància i permanència dels documents per a la seva transmissió i lliurament als seus responsables posteriors.

»8. Han de mantenir actualitzada la seva formació i qualificació.

»9. Han d'observar les normes sobre seguretat i salut laboral.

»10. Han de posar en coneixement dels seus superiors o dels òrgans competents les propostes que considerin adequades per millorar el desenvolupament de les funcions de la unitat en què estiguin destinats. A aquests efectes, es pot preveure la creació de la instància adequada competent per centralitzar la recepció de les propostes dels empleats públics o administrats que serveixin per millorar l'eficàcia en el servei.

»11. Han de garantir l'atenció al ciutadà en la llengua que sol·liciti sempre que sigui oficial en el territori.»

Annex 4

Indicadors de frau («banderes vermelles»)

No es tracta d'una relació exhaustiva i es podrà completar, si escau, incorporant-hi altres indicadors adaptant-los en funció dels riscos específics que s'identifiquin en cada moment.

Contractació

A) Fase prèvia de licitació

1. Avaluació inadequada de les necessitats

- La justificació de la necessitat de contractar és inadequada o enganyosa.

2. Manipulació del procediment per limitar la concurrència

- La persona encarregada de redactar els documents organitza el procediment de tal manera que no hi ha temps de revisar els documents detingudament abans de convocar la licitació.
- Fraccionament de la despesa: s'aprecien dos o més contractes amb similar objecte efectuats a un adjudicatari idèntic per sota dels límits admesos per a la utilització de procediments d'adjudicació directa o dels llindars de publicitat o que exigirien procediments amb majors garanties de concurrència; separació injustificada de contractes, per exemple, contractes separats per a mà d'obra i materials, quan tots dos estan per sota dels llindars de licitació oberta; contractes seqüencials just per sota dels llindars d'obligació de publicitat de les licitacions.
- Absència de mesures d'informació i publicitat en la documentació relativa al procediment de contractació i/o insuficiència de terminis per a la recepció d'ofertes.

3. Requisits i especificacions definits de manera inadequada o no objectiva per limitar la concurrència

- Plecs amb prescripcions més restrictives o més generals, de manera injustificada, que les aprovades en procediments previs similars (solvència, mitjans a adscriure, descripció de les prestacions, referència a marques comercials concretes en lloc de productes genèrics).
- Extraordinària similitud entre els plecs de prescripcions tècniques i els productes o serveis del contractista.
- Plecs amb clàusules inusuals o poc raonables.

- Els criteris d'adjudicació no estan suficientment detallats o abunden els elements subjectius.
- Queixes d'altres licitadors (*es detectaria en la fase de licitació*).
- Presentació d'una única oferta o nombre anormalment baix de proposicions que opten a la licitació (*es detectaria en la fase de licitació*).

B) Fase de licitació

1. Licitacions col·lusòries

- El nombre de licitadors és molt inferior a la mitjana d'altres licitacions semblants.
- Els proveïdors habituals no presenten ofertes.
- Algunes empreses no presenten oferta en licitacions a les mateixes zones geogràfiques, tipus de treballs, etc.
- Certes empreses sempre pugen unes contra altres, d'altres mai no ho fan.
- Algunes empreses es retiren inesperadament d'una determinada licitació.
- Patrons d'ofertes inusuals (per exemple, les ofertes tenen percentatges exactes de rebaixa, l'oferta guanyadora està just sota el llindar de preus acceptables, s'ofereix exactament el pressupost del contracte, els preus de les ofertes són massa alts, massa acostats, molt diferents, amb nombres rodons, incomplets, etc.).
- Connexions aparents entre licitadors (adreces comunes, tipografia de documents molt similar o idèntica, els mateixos errors de càlcul o ortogràfics en els documents, etc.).
- Els licitadors perdedors no es poden trobar a internet o en directoris de negocis, no tenen adreça, etc.
- L'adjudicatari subcontracta altres licitadors que han participat en el procediment de licitació (*es detectaria en la fase d'execució*).

2. Manipulació de les ofertes presentades

- Indicis de canvis en les ofertes després de la recepció (pàgines amb tipus de lletra diferents, pàgines no signades, falten dades o pàgines, etc.).
- Ofertes excloses per errors o per raons dubtoses.
- El procediment es declara desert i torna a convocar-se malgrat que es varen rebre ofertes admissibles d'acord amb els criteris que figuren en el plec.
- Admissió d'ofertes econòmiques sense haver descartat prèviament licitadors que incompleixen els requisits tècnics i/o administratius.
- Acceptació d'ofertes anormalment baixes sense la justificació adequada del licitador.
- Els membres de la Mesa de contractació no tenen el coneixement tècnic per avaluar les ofertes i estan dominats per un únic individu.

- Els membres de la Mesa de contractació influeixen deliberadament sobre l'avaluació i la selecció dels sol·licitants a fi d'afavorir-ne algun i donen un tracte preferent a la seva sol·licitud durant l'avaluació, o bé pressionen a altres membres de la Mesa.
- Queixes dels licitadors.

C) Fase d'execució

1. Irregularitats en la formalització del contracte

- El contracte formalitzat no està redactat de conformitat amb les normes i especificacions tècniques i la documentació de la licitació.
- Es fan canvis en les clàusules contractuals estàndard (auditoria, vies de recurs jurídiques, danys i perjudicis, etc.).
- Inexistència de contracte o documentació de l'expedient de contractació insuficient, incompleta o inexistent.
- Demores injustificades per signar el contracte.
- El contracte comença a executar-se abans de la signatura.

2. Incompliment de les obligacions o irregularitats en la prestació que beneficiïn l'adjudicatari

- Es produeixen canvis en la qualitat, quantitat o especificacions dels béns i serveis del contracte que es desvien dels documents de la licitació sense causa aparent.
- Es redueix la quantitat de productes que s'han de lliurar, sense una reducció proporcional del pagament.
- La metodologia i el pla de treball no s'adjunten al contracte.

3. Deficiències en la supervisió del contracte

- Es realitzen nombrosos o qüestionables canvis de comanda per a un contractista específic i són aprovats pel mateix empleat públic del projecte.
- Es canvia el nom i la personalitat jurídica de l'empresa i l'empleat públic responsable no ho qüestiona.
- El comportament d'un empleat de l'òrgan de contractació quan tramita l'expedient és inusual: es mostra poc inclinat a respondre a les preguntes dels responsables sobre retards inexplicables, l'absència de documents, canvis, etc.
- S'accepta la subcontractació de treballs sense que hi hagi l'autorització prèvia.

4. Manipulació de la facturació per incloure-hi càrrecs incorrectes, falsos, excessius o duplicats.

- En relació amb la dedicació del personal imputat al contracte, els fulls de temps no hi són o són ficticis; les càrregues laborals són excessives, inusuals o incompatibles amb el progrés del contracte; s'augmenten les hores de treball però no hi ha els augments corresponents dels materials utilitzats, etc.
- Facturació d'activitats que no s'han realitzat o que no s'han realitzat d'acord amb el contracte.
- Els mateixos costos materials s'imputen a més d'un contracte.

D) Conflicte d'interessos

- Comportament inusual per part d'un empleat que insisteix a obtenir informació sobre el procediment de licitació sense que se n'encarregui.
- Favoritisme inexplicable o inusual d'un contractista o venedor en particular.
- L'empleat encarregat de contractació no presenta declaració de conflicte d'interessos o ho fa de forma incompleta.
- L'empleat encarregat de contractació declina l'ascens a una posició en la qual deixa de tenir a veure amb adquisicions.
- Augment inexplicable o sobtat de la riquesa o nivell de vida de l'empleat encarregat de contractació.
- Un empleat de l'òrgan de contractació ha treballat per a una empresa que participa en el procediment de forma immediatament anterior a la seva incorporació al lloc de treball en l'organisme adjudicador.
- Socialització o relació estreta entre un empleat encarregat de contractació i un proveïdor de serveis o productes.
- Les ofertes rebudes en el procediment de contractació són dispars a causa de filtracions selectives d'informació.

Subvencions

1. Limitació de la concurrència

- La Universitat de les Illes Balears no ha donat la suficient difusió a les bases reguladores / la convocatòria: no s'han publicat en els mitjans preceptius (Base de Dades Nacional de Subvencions, diaris oficials) ni se n'ha donat difusió a la seu electrònica, portals web, a través de comunicats de premsa, etc.
- La Universitat de les Illes Balears no ha definit amb claredat en la convocatòria els requisits que han de complir els beneficiaris/destinatariis de les ajudes/subvencions.

- No s'han respectat els terminis establerts a les bases reguladores / la convocatòria per a la presentació de sol·licituds: rebuig o inadmissió d'una sol·licitud d'ajuda per suposat lliurament d'aquesta fora de termini quan de forma efectiva ha estat presentada en termini, o bé acceptació d'una o diverses sol·licituds presentades fora de termini.
- En el cas de subvencions concedides sobre la base de criteris de valoració, aquests no es publiquen en els butlletins oficials corresponents.
- El beneficiari/destinatari de les ajudes incompleix l'obligació de garantir la concurrència en cas que necessiti negociar amb proveïdors: incompliment relatiu a l'obligació de sol·licitar com a mínim tres ofertes de diferents proveïdors quan l'import de la despesa subvencionable superi la quantia del contracte menor, segons la normativa de contractació pública, i els requisits en matèria d'empreses vinculades establerts en la normativa de subvencions.

2. Tracte discriminatori en la selecció dels sol·licitants

- S'incompleixen els principis d'objectivitat, igualtat i no-discriminació en la selecció de beneficiaris: la Universitat de les Illes Balears no segueix un criteri homogeni per a la selecció de beneficiaris en els procediments de concessió de subvencions en règim de concurrència competitiva i aquests no reben el mateix tractament.
- El beneficiari s'ha creat immediatament abans de la sol·licitud de la subvenció.

3. Conflictes d'interessos en la comissió avaluadora

- Els membres de la comissió avaluadora influeixen deliberadament sobre l'avaluació i la selecció dels sol·licitants a fi d'afavorir-ne algun donant un tracte preferent a la seva sol·licitud durant l'avaluació, o bé pressionant a altres membres de la comissió.

4. Incompliment del règim d'ajudes d'Estat

- Les operacions finançades constitueixen ajudes d'Estat i no s'ha seguit el procediment d'informació i notificació establert a aquest efecte per la normativa europea: la Universitat de les Illes Balears no ha comprovat que l'ajuda pugui constituir ajuda d'Estat segons la normativa de la Unió Europea aplicable i no ha seguit el procediment de comunicació i notificació a la Comissió Europea (en el cas *de minimis*, no és necessari comunicar les ajudes a la Comissió).

5. Desviació de l'objecte de subvenció

- Els fons de la subvenció no s'han destinat a la finalitat o objectius recollits a les bases reguladores / la convocatòria o no han estat executats.

6. Incompliment del principi d'addicionalitat

- Es produeix un excés en el cofinançament de les operacions: el beneficiari rep ajudes provinents d'altres fons o del mateix fons però de diferents organismes i es produeix un lucre o un excés de cofinançament.
- En la convocatòria no s'han definit les normes sobre la compatibilitat o incompatibilitat de les ajudes amb un altre tipus de finançament que provingui d'altres fons.
- No hi ha documentació de suport de les aportacions realitzades per tercers (convenis, donacions, aportacions dineràries d'una altra naturalesa, etc.).
- El finançament aportat per tercers no és finalista i no existeix un criteri de repartiment d'aquest o es destina a una altra finalitat diferent de la de la convocatòria.

7. Falsedat documental

- Els sol·licitants presenten documentació falsa en la sol·licitud a fi de sortir triats en un procés de selecció.
- Manipulació del suport documental de justificació de les despeses (factures falses o manipulades).

8. Pèrdua de pista d'auditoria

- En l'expedient de l'operació no queden documentats els processos que permeten garantir la pista d'auditoria.
- La convocatòria no estableix amb precisió la forma en què han de documentar-se les diferents despeses derivades de l'operació (requisits per a la justificació de les despeses, depenent de la naturalesa de la despesa).
- La convocatòria no defineix de forma clara i precisa les despeses elegibles.

Encàrrecs a mitjans propis

1. Inexistència de necessitat justificada per a l'encàrrec a mitjans propis

- La Universitat de les Illes Balears realitza activitats similars sense acudir a la figura de l'encàrrec a mitjans propis a través dels seus propis mitjans, o bé en períodes anteriors les operacions varen ser executades amb altres mètodes i no va quedar justificat el recurs a l'encàrrec a mitjans propis.
- L'informe d'insuficiència de mitjans no estableix raons clares i concloents per justificar el recurs a un encàrrec a mitjans propis.

- Existeixen recursos infrautilitzats que poden destinar-se a escometre el servei encomanat.

2. Incompliment per part de l'òrgan encarregat dels requisits per ser considerat ens instrumental

- L'òrgan encarregat no compleix els requisits per ser considerat mitjà propi, d'acord amb l'article 32 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic.

3. Limitació de la concurrència en el cas d'execució per part de tercers

- El mitjà propi ha necessitat l'execució de prestacions per part de tercers i la licitació i l'execució d'aquestes no s'ha realitzat conformement amb el que estableixen les disposicions normatives que regulen la contractació en el sector públic, considerant els requisits específics sobre el caràcter de la contractació i l'import d'aquesta.
- Tendència per part del mitjà propi a contractar sempre els mateixos proveïdors, sense justificació aparent.

Convenis

1. Elusió del procediment de contractació mitjançant la subscripció de convenis

- La Universitat de les Illes Balears ha subscrit convenis amb entitats privades, la qual cosa és un senyal de risc potencial, ja que poden derivar en excessos de finançament, etc.

2. Conflictes d'interessos

- Indicis de l'existència d'algun tipus de vinculació entre les parts signatàries del conveni que pot donar lloc a conflictes d'interessos.
- Subscripció recurrent de convenis amb les mateixes entitats (els convenis es repeteixen en els mateixos termes amb les mateixes entitats, pel que fa a exercicis anteriors o en el mateix exercici).

3. Formalització incorrecta del conveni

- Incompliment del procediment de formalització per a la signatura del conveni previst en la normativa.

4. Limitació de la concurrència en el cas d'execució del conveni per part de tercers

- L'entitat col·laboradora que, si escau, desitgi negociar o contractar proveïdors no en garanteix l'elecció a través d'un procés de concurrència competitiva. A més, en el text del conveni no s'inclouen clàusules que estableixin l'obligació de comunicar qualsevol subcontractació que es realitzi.

5. Incompliment per part de l'entitat col·laboradora de les obligacions derivades de la normativa en matèria d'elegibilitat, conservació documental, etc.

- L'entitat col·laboradora no ha complert les mesures d'elegibilitat, de conservació de documents i de comunicació establertes en el conveni.

Procediment de declaració del compliment de fites i objectius

Falsedat en la declaració de compliment de fites i objectius

- Incompliment de les obligacions d'informació i justificació periòdica en relació amb el seguiment de fites i objectius i acreditació íntegra del seu compliment en la data límit de justificació.
- Compliment dels objectius a un cost anormalment baix.

Annex 5

Declaració d'absència de conflicte d'interessos

Expedient:

Contracte/Subvenció:

A fi de garantir la imparcialitat en el procediment de contractació/subvenció referenciat abans, el/els sotasignat/s, com a participant/s en el procés de preparació i tramitació de l'expedient, declara/en:

Primer. Que està/an informat/s del següent:

1. Que l'apartat 3 de l'article 61 (Conflicte d'interessos) del Reglament (UE, EURATOM) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol (Reglament financer de la UE), estableix que «existirà conflicte d'interessos quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions es vegi compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol motiu directe o indirecte d'interès personal.»
2. Que l'article 64 (Lluita contra la corrupció i prevenció dels conflictes d'interessos) de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, defineix el conflicte d'interessos com a «qualsevol situació en què el personal al servei de l'òrgan de contractació que, a més, participi en el desenvolupament del procediment de licitació o pugui influir en el seu resultat, tingui directament o indirectament un interès financer, econòmic o personal que pugui semblar que compromet la seva imparcialitat i independència en el context del procediment de licitació.»
3. Que l'apartat tercer de la disposició addicional cent dotzena (Análisis sistemático del riesgo de conflicto de intereses en los procedimientos administrativos que ejecutan el Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia) de la Llei 31/2022, de 23 de desembre, de Pressuposts Generals de l'Estat per a 2023, estableix que «El análisis sistemático y automatizado del riesgo de conflicto de interés resulta de aplicación a los empleados públicos y resto de personal al servicio de entidades decisoras, ejecutoras e instrumentales que participan de forma individual o mediante su pertenencia a órganos colegiados, en los procedimientos descritos de adjudicación de contratos o de concesión de subvenciones.»

4. Que l'apartat quart de la disposició addicional cent dotzena (Análisis sistemático del riesgo de conflicto de intereses en los procedimientos administrativos que ejecutan el Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia) estableix:

«— A través de la herramienta informática se analizarán las posibles relaciones familiares o vinculaciones societarias, directas o indirectas, en las que se pueda dar un interés personal o económico susceptible de provocar un conflicto de interés, entre las personas a las que se refiere el apartado anterior y los participantes en cada procedimiento.»

«— Para la identificación de las relaciones o vinculaciones la herramienta contendrá, entre otros datos, los datos de titularidad real de las personas jurídicas a las que se refiere el artículo 22.2.d).iii) del Reglamento (UE) 241/2021, de 12 de febrero, obrantes en las bases de datos de la Agencia Estatal de Administración Tributaria y los obtenidos a través de los convenios suscritos con los Colegios de Notarios y Registradores.»

Segon. Que, en el moment de la signatura d'aquesta declaració i a la llum de la informació de què disposa/en, no es troba/en incurs/os en cap situació que es pugui qualificar de conflicte d'interessos, en els termes prevists a l'apartat quart de la disposició addicional cent dotzena, que pugui afectar el procediment de licitació/concessió.

Tercer. Que es compromet/en a comunicar a l'òrgan de contractació / la comissió d'avaluació, sense dilació, qualsevol situació de conflicte d'interessos que pugui/n conèixer i es pugui produir en qualsevol moment del procediment en curs.

Quart. Que sap/saben que una Declaració d'absència de conflicte d'interessos que es demostrï que és falsa implicarà les conseqüències disciplinàries/administratives/judicials que estableix la normativa d'aplicació.

(Data i firma, nom complet i DNI)